

TOSAMA

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Poslovno poročilo za prvo polletje 1975

Ko pregledujemo in analiziramo poslovne rezultate minulega polletnega obdobja ne moremo mimo dejstev, da je bilo naše delo tudi v tem obračunskem obdobju zelo

uspešno. Bili so doseženi pomembni uspehi v celotnem sistemu našega gospodarjenja, kar je razvidno iz poslovno finančnih rezultatov ter doseženih planskih ciljev.

Vsebina	I. poll. 1974	I. poll. 1975	Ind.
Celotni dohodek	127.918.222.19	223.032.126.34	174
Porabljena sredstva	90.359.877.07	159.216.381.87	176
Dohodek	37.558.345.12	63.815.744.47	170
Ostane dohodka	18.648.544.19	32.899.609.05	176

Doseženi finančni uspehi, ki jih TOSAMA ne pomni, so rezultat dela in prizadevanja celotnega kole-

ktiva, slehernega člana naše delovne organizacije ter pravih sklepov naših samoupravnih organov.

Kako se letuje v Vrsarju

»No, končno gremo zato na morje, da si pregrejemo telesa,« sem nekoliko tolažila sama sebe in bila v mislih strašansko radovedna, kakšno je to naše novo naselje, naselje 3 camp prikolic. Da so te udobne in privlačne, sem se prepričala, ko so stale na dvorišču tovarne, samo njihov izgled ob morju me je vseeno mikal.

STRAN 10

Glede na negativnosti, ki se pojavljajo v našem gospodarstvu, še posebno uvoz-izvoz, povečana potrošnja, rastoča nelikvidnost in velika rast cen, moramo tudi pri nas pravočasno ukrepati in to odgovorne službe, kakor tudi posamezniki.

STRAN 4

Hladitev v vročih dneh

Sredi letošnjega poletja je bila vpeljana za poletni čas novost v zvezi z nakupom osvežilnih pijač med delovnim časom. Zaposleni po proizvodnih oddelkih si lahko kupijo v tem času osvežilne pijače kar na delovnem mestu, oziroma v tistem prostoru, kjer delajo.

STRAN 9

Zboljšajmo naše gospodarjenje

POSLOVNO POROČILO ZA PRVO POLLETJE 1975

Dobro pripravljeni proizvodni plan, izkoriščene kapacitete, zelo uspešna prodaja naših izdelkov, velik in presenetljiv izvoz na konvertibilno področje, dobra samoupravna organiziranost ter volja slehernega člana naše delovne skupnosti za dvig produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja, so ustvarjali najpomembnejšega deleža v ustvarjanju celotnega dohodka in dohodka.

Poslovni uspehi in dobri rezultati gospodarjenja v preteklem polletnem obdobju nas ne smejo uspraviti, nenehno moramo odkrivati subjektivne težave, jih obravnavati in odklanjati v našem bodočem delu.

Značilno za gospodarjenje v preteklem polletnem obdobju je tudi mirnejši start proizvodnje, nabave in prodaje, brez večjih ekonomskih pretresljajev, kar je bil tudi odločujoč faktor v realizaciji naših planskih nalog. Le proti koncu obračunskega obdobja so se začeli pojavljati znaki krize v prodaji naših gotovih izdelkov, ki se bo v drugem polletju še stopnjevala.

Bolj kakor kdaj koli do sedaj, moramo analizirati naše poslovanje v duhu »Resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije in Skupščine občine Domžale za leto 1975. Kako je potekal naš razvoj v primerjavi z dogovorjenimi nalogami v resoluciji pa bomo videli iz nekoliko naslednjih ugotovitev:

- stopnja rasti fizičnega obsega proizvodnje znaša za obračunsko obdobje v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta 13 %, začrtana stopnja rasti z resolucijo pa znaša 11 %;
- stopnja rasti družbenega proizvoda znaša 29 %, začrtana stopnja z resolucijo pa 7 %;
- stopnja zaposlovanja znaša 4,5 % v primerjavi s preteklim letom, po resoluciji pa naj bi narasla za 3 % (v občinskem merilu pa 2 %);
- obseg izvoza se je vrednostno povečal za 406 %, po resoluciji pa je predvideni vrednostni porast 21 % ali realni za 10 %;
- obseg uvoza se je vrednostno povečal za 64,5 %, po resoluciji pa je predvideni porast za 14 % realni obseg uvoza za 4 %;
- produktivnost smo povečali za 6,8 %, po resoluciji pa naj bi se povečala najmanj za 3 %.

Iz navedenih prikazov in ocen gospodarskega gibanja je razvidno, da smo se vključili v postavljene norme resolucije o družbeno ekonomskem razvoju v letošnjem prvem polletju v vseh bistvenih elementih. Le v zaposlovanju smo prekoračili dovoljeno mejo za 1,5 %. Zaradi tega je produktivnost dela

tudi počasneje rasla, kakor bi morala. Vzorčno analizo Biroja za industrijski inženiring pa potrjuje navedeno dejstvo. Odgovorni činitelji za fizično produktivnost in zaposlovanje bodo morali v drugem polletju temu problemu posvetiti več pozornosti. Treba je zmanjšati delež živega dela v procesu proizvodnje v korist boljše organizacije dela, modernizacije in avtomatizacije proizvodnih procesov in za dvig tehnološke ravni.

Cene naših gotovih izdelkov se v prvem polletju niso spremenile, razen filtrov za cigarete, ki so se povečale s samoupravnim sporazumom med proizvajalci in kupci. Za vse ostale gotove izdelke, ki so na meji rentabilnosti poslovanja je potrebno analizirati strukturo cene in prodajne cene, zlasti njene stroške.

Celotni obseg investicij v prvem polletju, kakor tudi za celo leto 1975, se izvaja po planu gospodarskega načrta in so zagotovljena potrebna sredstva za njihovo kritje.

Proizvodni oddelki so v prvi polovici leta dosegli cilje z naslednjimi rezultati:

Planski % izpolnitve od I-VI, gotovih izdelkov je 50,2 %, ali po oddelkih:

	% izpolnitve
Tkalnica ovojev	din 56,6
Konfekcija	din 56,8
Mikalnica	din 53,3
Filtri	din 55,5

Planski % izpolnitve od I-VI, polizdelkov je 55,8 %, ali po oddelkih:

Tkalnica šir. tkanin 000	vot 57,3
Belilnica — tkanine	m 60,6
vlaknine	kg 51,7
Pripravljalnica	kg 53,8

Tekstilna tovarna Senožeče pa je svoj plan v prvi polovici dosegla z naslednjimi rezultati:

— gaza t. m.	56,4
— tetra blago t. m.	56,2

Dosežena prodaja, ki je obračunana po tekočih cenah, je znašala skupaj 59,4 %. Dejanski % izpolnitve za I. polletje pa je 50,2.

Grupa — oddelek	% izpolnitve
Tkalnica ovojev	46,3
Konfekcija	54,9
Mikalnica	50,8
Filtri	70,6

Uvozno-izvozna služba je imela v obdobju poročanja največji promet, od kar smo registrirani za samostojen izvoz-uvoz.

Posebno je potrebno poudariti našo izvozno usmerjenost na konvertibilno področje in velik izvoz v primerjavi s preteklim letom in da je to prvo obračunsko obdobje, v katerem ugotavljamo večji izvoz kakor uvoz, kar pa je v trenutni situaciji naše negativne devizne bilance zelo pozitivno in pohvalno.

Uvoz v I. poll. 1974	I. poll. 1975
V din 30.059.902,30	49.461.582,25
V \$ 1.769.229,42	2.905.750,66

Indeks 164,5

Izvoz v I. poll. 1974	I. poll. 1975
V din 10.379.007,95	52.581.485,35
V \$ 610.529,88	3.093.028,55

Indeks 506,6

Na dan 30. 6. tega leta je bilo zaposlenih 833, od tega 624 žensk in 209 moških.

V I. polletju 1975 se je število zaposlenih, z ozirom na stanje zadnjega v decembru 1974, povečalo za 36 delavcev, ali za 4,5 %.

Na poti so se poškodovali 4 delavci, v povprečju je vsako tako poškodovanje zahtevalo približno 11 dni bolniške nege. Poškodovanja na poti so ostala na slični ravni kot v I. polletju 1974.

Zaradi boleznih je bilo v poročevalskem letu izgubljenih 7.564 delovnih dni. V povprečju je bilo dnevno 7 % delavcev zaradi bolniških zostankov.

V 6-tih mesecih pa je bilo 1.015 bolnikov. V primerjavi z lanskim letom se je dnevno povprečje nekoliko znižalo (lani 7,2 %), izgubljenih pa je bilo 8.358 delovnih dni.

Število obolelih v lanskem polletju je znašalo 987 ljudi.

Ugotavlja se, da nas spremlja velika utesnjenost delovnih prostorov, ki v marsičem onemogočajo normalne delovne pogoje. Zaradi tega trpi kvalitetno delo in kasnijo roki izdelave.

To nam narekuje, da moramo čim-prej poiskati ustrezno rešitev ureditve pisarniških prostorov.

Vsestransko se moramo prizadevati, da bodo poslovni rezultati v drugem polletju enako ugodni ali še boljši. To pa bomo dosegli, če bomo vsestransko varčevali in če se bomo racionalno obnašali na vseh področjih, predvsem pa v smeri zmanjšanja stroškov poslovanja. Vse cilje in naloge iz »Resolucije družbeno-ekonomskem razvoju SR Slovenije in skupščine občine Domžale«, moramo uresničiti in s tem doprinesti naš delež družbeni skupnosti in ekonomski stabilizaciji našega gospodarstva.

Direktor —
Slavko BAJEC oec.

Presoja gospodarjenja

Značilnost letošnjih rezultatov je, da so izjemno visoki in da so doseženi predvsem z uspešnim izvozom cigaretnih filtrov na konvertibilno tržišče. Znak za opreznost pomeni hitrejši porast porabljenih sredstev od celotnega dohodka in dohodka, prav tako pa moramo biti pozorni na osebne dohodke in na zaposlenost, kjer je zabeleženo 5% -no povečanje števila delavcev. Še bolj se bomo morali usmeriti na modernizacijo, ker bomo le tako kos konkurenci. Zaradi uspešnosti nam tudi zakonske in druge družbene obveznosti hitro naraščajo.

Gospodarjenje z obratnimi sredstvi kot celoto je ostalo na ravni preteklega leta. Vezava denarja v zalogah se je zmanjšala, občutno pa se je povečala vezava denarnih sredstev v terjatvah do kupcev. Povprečne terjatve do kupcev so znašale 94.044 tisoč din, tako da

znaša vezava 96 dni, kar je za 14 dni več kot v istem obdobju preteklega leta. Tej kategoriji sredstev bomo morali v naslednjem obdobju posvetiti veliko pozornosti, ker so znaki, da bo nelikvidnost vsak dan hujša.

Izkoriščanje osnovnih sredstev se je izboljšalo, saj smo z minimalnim povečanjem vrednosti osnovnih sredstev dosegli 13% večjo proizvodnjo. Začeli smo tudi z intenzivnim vlaganjem v nova osnovna sredstva kot so skladišče, proizvodna dvorana, dva stroja za cigaretno filtre, belilni aparat, čistilni stroj itd. Navedena in druga vlaganja nam je omogočilo uspešno poslovanje v letu 1974 in tudi letošnje, saj denar uporabljamo za financiranje obratnih sredstev.

Uspejo nam je dvigniti produktivnost za 7%, rentabilnost za 5%, zmanjšala pa se je ekonomičnost. Varčevanje in iskanje novih cene-

nih materialov bo še naprej naša pomembna naloga, če hočemo, da bomo v bodočnosti rentabilno poslovali.

Povprečni osebni dohodek je v letošnjem letu oziroma polletju znašal 3.019,00 kar je za 32% več kot v istem obdobju preteklega leta, ko je znašal 2.285,00. Povečal se je tudi realni osebni dohodek in sicer za 4%. Izplačilo je zaostalo za planom pričakovanih osebnih dohodkov, ki so planirani v višini slovenskega povprečja, kar je v skladu s srednjeročnim planom tekstilne industrije, katera pa ima trenutno skoraj najslabše osebne dohodke v industriji.

Finančni rezultati so torej zelo dobri in izhajajo iz uspele kombinacije med prizadevnostjo kolektiva in dobre poslovne politike ter širokega asortimana izdelkov. Na uspehih pa se ne smemo uspavati, ampak se moramo še naprej zavzemati za večjo produktivnost in modernizacijo poslovnih postopkov ter za večji izvoz — je tako bomo tudi v bodočnosti tako uspešni kot sedaj.

J. L.

Kako vlagamo naš denar?

Stara modrost pravi, da se vse prične in konča pri denarju. Veliko resnice je v tem reku. To več ali manj vsakdo občuti na svoji koži. Če bi me kdo vprašal, kaj v tovarni najbolj cenim, bi se brez pomisleka odločil za plačo. Vi ne?

Zal pa je v našem času to plačo vse težje zaslužiti. Vse več je raznorodnih proizvajalcev, ki s kvalitetnimi in cenenimi izdelki konkurirajo na tržišču in ogrožajo vse, kar ne gre v korak s časom. Iskati je treba vedno nove rešitve, kako čimveč in čimbolje narediti ter kar najbolj prodati. Zelo veliko vlogo imajo pri tem moderni, čimbolj avtomatizirani stroji ter izdelki, po katerih je veliko povpraševanje. Vendar pa se moramo zavdati, da je še vedno človek-delavec ta, ki bo zmogljivost stroja izkoristil ali pa tudi ne. Naša delovna zavest in disciplina je glavni činitelj, ki nas vedno znova priganja naprej. Vsi člani kolektiva lahko s ponosom gledamo na vse, kar je bilo že storjenega v Tosami.

Iz dneva v dan se pojavljajo novi, moderni stroji, povečuje se osortiment izdelkov. Logična posledica tega je veliko pomanjkanje skladiščnih prostorov tako za gotove izdelke kot za repro-material. Že precej dolgo je, ko smo se odločili pristopiti k gradnji. Popisanega in porisanega je bilo ogromno papir-

ja, preden se je našlo najboljšo varianto o bodočem izgledu Tosame. Če so v tem strokovnjaki uspeli, se bo pokazalo že v bližnji prihodnosti. Planirana je izgradnja več objektov, kar bo v celoti napravilo moderno urejeno proizvodno enoto, kjer se bo našel celo prostor za lastno kuhinjo in rekreacijske prostore.

V maju letos so bile na delovišču, kjer bo stala nova proizvodna hala in novo skladišče, zasajene prve lopate. Težki tovornjaki so odvažali gornji sloj zemlje. Kmalu je prostor za mikalnico dobil popolnoma novo podobo. Vse je vrvelo in hrumelo od težkih strojev, ki so skoraj neprekinjeno peli svojo pesem. Žal je obilica dežja zavirala

gradbenike, vendar pričelo se je. V podaljšku dosedanjega skladišča so že zrasli močni temelji na katere bo postavljena konstrukcija novih skladiščnih prostorov.

Za konec pa naj za vse, ki jih zanima, kam gre naš denar, navedem približno, koliko nas ta gradnja stane. Kako je danes graditi drago nam pove že samo to, da smo odšteli 350.000 ND, preden je bila zasajena prva lopata. V ta znesek ni všteto plačilo zemljišča kar znaša nadaljnjih 2.500.000 ND. Skupen predračun za skladiščne prostore pa znaša okroglo eno storo milijardo in še štiristo milijonov povrh. Vse to pa niti ni tako veliko, če povem, da bo nova hala stala predvidoma štiri storo mili-

Zboljšajmo naše gospodarske odnose

Glede na negativnosti, ki se pojavljajo v našem gospodarstvu, še posebno uvoz-izvoz, povečana potrošnja, rastoča nelikvidnost in velika rast cen, moramo tudi pri nas pravočasno ukrepati in to odgovorne službe, kakor tudi posamezniki.

Da bi kar najhitreje prešli na odpravljanje negativnosti, so vse strokovne službe pripravile svoje analize, ki so bile obravnavane na skupnem sestanku samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij.

Na osnovi poročil in diskusije so bili predlagani za obravnavo in sprejetje naslednji predlogi za zboro delovnih ljudi:

1. Zboljšati ekonomičnost poslovanja pri katerem še zaostajamo, predvsem pri štednji surovin in reprodukcijskih materialov in za tem pri čuvanju in skladiščenju le teh.

Paziti moramo tudi na izbiro najustreznejših dobaviteljev.

2. Z boljšim izkoriščenjem strojnih zmogljivosti in z boljšim izkoriščenjem poslovnih sredstev, moramo dvigniti rentabilnost našega poslovanja.

3. Uvoz moramo zmanjšati na minimum, tako da nadomeščamo uvoženo z domačim, če to ni mogoče pa vsaj preiti na uvoz iz klinškega področja.

4. Vložiti maksimalne napore za povečanje izvoza naših izdelkov.

5. Pri spreminjanju cen moramo predhodno dobro analizirati stroške, zato da cen ne bi prekomerno in neupravičeno dvigali.

6. Vse investicijske naložbe morajo biti ekonomsko in tehnološko utemeljene ter pokrite s potrebnimi denarnimi sredstvi.

7. Pospeševati inovacije v tehnologiji, še posebno z lastnimi konstrukcijskimi rešitvami.

8. Organizirano pristopiti k sortiranju vseh vrst odpadkov (papir,

acetat, ostali tekstilni odpadki, železo itd.), z namenom še koristno uporabiti le-te oz. predelati.

9. Perspektivni plan razvoja podjetja mora biti narejen tako, da bo iz njega razviden nadaljnji razvoj naše OZD oz. TOZD-ov.

10. Pohiteti moramo tudi pri dokončni organiziranosti OZD v TOZD.

11. Še posebno moramo paziti na maksimalno izkoriščanje strojne zmogljivosti na boljšo delovno disciplino (prihodi in odhodi z dela).

Izkoreniniti nepotrebno zapuščanje delovnih mest in ne zadnje paziti na pravilno razporejanje delavcev na delovna mesta, ker bo tako največ doprinesli k povečani produktivnosti.

12. Nagrajevanje naj bo stimu-

lativna spodbuda za boljše delo.

13. Potrebno je posvetiti pozornost zdravstvenemu varstvu naših delavcev, kar zlasti velja za preventivne ukrepe (zboljšanje pogojev delovnega okolja, preventivni zdravstveni pregledi, rekreacijska dejavnost itd.) ter tesnejše sodelovanje z obratno ambulanto Tosama.

14. Ponovno pregledan protiinflacijski program naj obravnavajo zbori organizacijskih enot in naj bo odraz prizadevanja posameznih organizacijskih enot.

Navedene sklepe so obravnavali zbori organizacijskih enot, prisotnih pa je bilo 582 delavcev naše OZD ali 70 % zaposlenih, ki so soglasno potrdili predlagane sklepe.

B. P.

ZAHVALA

Zahvaljujem se sindikatu podružnice »Tosama« za obisk in darilo v času moje bolezni.

JOŽICA STUPICA

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam za pomoč in izrečeno sožalje.

JOŽICA STUPICA

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi našega predragega očeta, se vsem sodelavkam, sodelavcem ter sindikalni organizaciji zahvaljujem za podarjeno cvetje, denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Prav tako iskrena hvala vsem delavcem Tosame v konfekciji, vsem ki ste ga spremili na zadnji poti.

HELENA MOHAR

KAKO VLAGAMO NAŠ DENAR?

jardedinarjev. Poudarjam, da so te številke samo približne. Točne bo prinesel potek del in čas, pričakujemo pa lahko še večje.

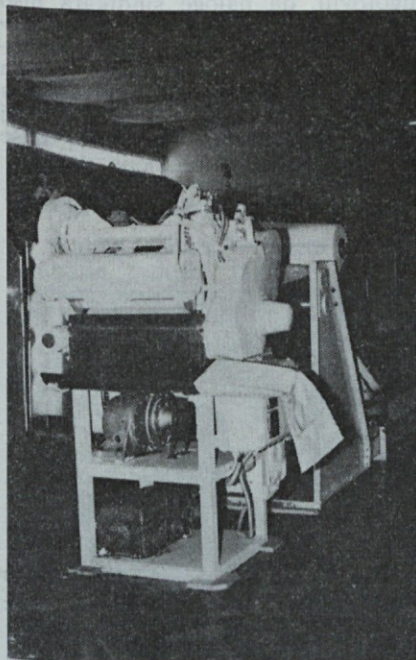
Zavedam se, da je prikaz dela tukaj opisanih investicij zelo skromen prikaz težav v borbi za napredek in afirmacijo naše TOSAME. Saj navsezadnje namen tega pisanja tak tudi bil ni. Upam pa, da bo čitateljem vsaj malo osvetlilo prizadevanja TOSAME in tosamovcev, ne samo iti v korak z drugimi, temveč celo pred njimi!

Tone Stare

Inovacije v praksi mikalnice

Dolgo se že govori in piše o različnih ukrepih za boljše gospodarjenje. Eden takšnih ukrepov naj bi bila tudi povečana aktivnost domačih izumiteljev in iznajditeljev. Samo izjavljanje za takšno dejavnost ima majhen smisel, šele ukrepi lahko potrdijo ali zanikajo naše besede.

Pa pogledjmo kako se v oddelku mikalnice kažejo sadovi te vrste ustvarjanja.

Ceprav je tehnologija izdelave in predelave vate v svoji osnovi rabila tehnologijo tekstilnih tovarn pa so posebne zahteve predvsem pri predelavi vate predstavljale nekaj povsem specifičnega. Namreč strojev za izdelavo izdelkov iz vate na tržišču ni bilo in je ročno delo predstavljalo veliko oviro za prehod iz obrtniškega na tovarniški postopek izdelave. Zato so mnoge predvojne drogerije in lekarne same predelovale vato v končne izdelke.

Večje obrtne delavnice po svetu so zaradi takšnega stanja začele same konstruirati v svojih delavnicah orodje in stroje za strojno velikoserijsko proizvodnjo. Ta tradicija se je v veliki meri obdržala v svetu, še danes v tovarnah sanitetnih izdelkov, ki tudi konstruirajo in izdelujejo stroje za izdelavo sanitetnih izdelkov.

Oddelek mikalnice je v tej sedanjosti obliki sorazmerno mlad, vendar pa predstavlja po svojih izdelkih enega od dveh stebrov predvojne tovarne. Sedaj je naša tovarna kot tudi po pestrosti paleta različ-

nih izdelkov, vendar pa predstavljajo izdelki iz vate še vedno enega najpomembnejših izdelkov.

Kadri s katerimi je razpolagal Kocjančič še niso bili kos tem zahtevam, saj se nekateri tuji strokovnjaki niso ustalili in je v sorazmerno burnem razvoju, ki ga je doživljala Kocjančičeva tovarna tudi manjkalo moči in želja za lastno konstrukcijo strojev za izdelavo izdelkov iz vate.

Kot začetek te dejavnosti lahko štejemo leto 1949, ko je Viktor Gaberšek z najpreprostejšim orodjem žago in pilo izdelal po vzorcu starega vložkarskega stroja z lijakom in okroglo pletilno glavo prvi stroj v domači delavnici.

Po tem pogumnem in uspešnem začetku so se iz leta v leto večale možnosti in pogoji za lastno konstrukcijo in izdelavo strojev, ki jih ni bilo na tržišču oziroma so bili kako drugače (finančno) nedosegljivi.

Prihajali so novi kadri, obdelovalni stroji, naše tržišče je bilo boljše založeno s potrebnim materialom in tudi kakovost tega materiala se je izboljšala.

Marsikateri doma izdelan stroj je že dotrajal, potem ko je uspešno akumuliral denar za razširitev tovarne. Če danes pogledamo strojni fond oziroma osnovna sredstva v oddelku mikalnice, lahko naštejemo naslednje doma izdelane stroje, ki so v celoti konstruirani in izdelani doma, oziroma predstavljajo izboljšano ali pa identično kopijo kupljenega stroja.

To so: dva stroja za izdelavo damskih vložkov vir, trije okrogli pletilni stroji za pletenje mrežice za damske vložke vir, stiskalnica za 25 in 5 kg bale sanitetne vate, več zbiralnih transportnih trakov za oblikovanje brezkončnega traku vate, stroj za izdelavo traku vate, stroj za zavijanje vate s papirjem (za rolano vato), avtomat za rolano vato. Poleg tega pa še lahko omenim da je veliko število pomembnih izboljšav na strojih in strojnih napravah prihranilo naši tovarni veliko stroškov in težav.

Posebno zanimiv se mi zdi primer razvoja stroja za rolanje vate, to je zvijanje vate s papirjem.

Pred vojno kupljen stroj, ki ga je sestavljal: okvir z dovajalnim parom valjev, stojalo za odvijanje papirja in svitka vate ter navijalne osi (podolžno prerezane) je bil obrabljen tako, da je bilo treba misliti na novega. Miha Kerč je kot praktikant naredil načrt za izdelavo podobnega stroja. V načrt pa je vnesel več izboljšav. Ta stroj je uspešno delal vrsto let, vendar pa je bila proizvodnja majhna in ni zadostila potrebam trga, saj je bil pogon stroja ročen in je bilo delo težaško. Tako je dozorela ideja in konstrukcija ing. Feliksa Vodlana in izdelan je bil stroj za izdelavo vate zvite s papirjem (rolane vate). Predložek je bil še vedno svitek vate dolžine 22 m, vendar pa je strojni pogon olajšal delo, pa tudi količina in še posebno kakovost izdelka je bila neprimerljivo boljša od tiste, ki je bila pridobljena na starem stroju na ročni pogon.

Avtomat za rolanje vate, ki ga je zamislil in konstruiral Franc Rožič dipl. ing. in ga prav te dni sprejemamo v normalno proizvodnjo pa je nastal zaradi zahteve tržišča po tanjši plasti vate in papirja, kakor smo jo lahko oblikovali na prejšnjem stroju. Avtomat dela kontinuirano iz mikalnikov, vata je še močnejše stisnjena. Tako smo na ta izdelek v beli polietilenski vrečki lahko upravičeno ponosni.

Menim, da predstavlja za sedaj ta stroj, ki bi mu moral slediti še eden vrh inovacijske dejavnosti v naši tovarni od začetka do sedaj.

Iz preje naštetih primerov pa je jasno, da je v tovarni več uspešnih strokovnjakov, da bi lahko s primerno organiziranjem, ki pa je do sedaj ni bilo, v večji meri nadomestili drag uvoz strojev z domačimi konstrukcijami. Lahko pa rečem še to, da se tudi tu ne bomo izkazali z besedmi, ampak z dejavnimi.

Viljem Dolenc

Sindikalne vesti

SEMINAR ZA PREDSEDNIKE IN SEKRETARJE OOS

Dne 1. in 2. julija letos je bil v Jaršah dvodnevni seminar za predsednike in sekretarje osnovnih

organizacij sindikata. Tega seminarja sva se iz naše OOS udeležila dva predstavnika. Seminar je potekal v dopoldanskih in popoldanskih urah. Celoten seminar je bil razdeljen na več tem, ki pa so bile dokaj zanimive, kar je bilo razvidno

SEMINAR ZA PREDSEDNIKE IN SEKRETARJE OOS

iz pestrih debat, ki so se razvile po vsakem predavanju. Na tem seminarju smo torej zvedeli marsikaj zanimivega, kar nam bo lahko koristilo pri našem bodočem delu.

Naj naredim kratek povzetek tega seminarja.

Na prvem predavanju nam je tov. Marija Ivkovič razložila vlogo delegata v naši samoupravni družbi in pa vlogo in pomen samoupravnih interesnih skupnosti. Ker je delegatski sistem še v razvojni fazi, je treba narediti temeljito oceno o dosedanjem delovanju delegacij, s posebnim poudarkom na sprejemanju stališč in to v okviru občinskega sindikalnega sveta in v samih OZD. IOOOS naj pomaga svojim delegatom s tem, da jim ustvari pogoje za opravljanje njihovih nalog. Delegati pa morajo o delovanju delegacij poročati v svojih OZD.

Tov. Poročnik Dolenc nam je v svojem predavanju navedel postopke in vsebino samoupravnih sporazumov o merilih za delitev dohodka in OD. Pri tem je poudaril, da so prav osnovne organizacije sindikata vzpodbudnik in spremljevalec uresničevanja samoupravnih sporazumov v politiki delitve dohodka in osebnega dohodka. Zato je potrebno, da se tudi v tej smeri razvija aktivnost OOS.

O uresničevanju stabilizacijskih programov nam je v svojem predavanju govoril tov. Franc Lapajne, dipl. oec. Le-ta je poudaril, da je prvenstven pomen sindikatov pri reševanju ekonomskih vprašanj. Vse probleme pa je treba reševati kompleksno. TOZD-i morajo postati najpomembnejši center dogovarjanja in vsklajanja ekonomskih vprašanj. Doseči je treba znižanje stopnje inflacije, polno izkoriščanje kapacitet in nagrajevanje po delu. To pa je proces, ki pomeni dolgoročno delovanje v tej smeri. Stabilizacija je naloga vseh naprednih sil združenih v sindikatu in socialistični zvezi. Sprejeti je treba take stabilizacijske programe, ki bodo zajeli vse člane delovnega kolektiva. V svojem predavanju je tudi omenil, da je v naši občini ustvarjeni dohodek za 44 % večji od lani, družbeni produkt pa za 57 % večji od lani. Porast povprečnih OD je ekvivalenten s povprečjem porasta OD v Sloveniji. Znatno večji pa je v naši občini stopnja akumulacije od slovenskega povprečja.

Povdaril je tudi vprašanje uvoza in izvoza. Za naše delovne organizacije je značilno, da več upvažajo kot pa izvažajo. Karakter domžalskega gospodarstva je tak, da sam sebi pogojuje uvoz: tekstilna industrija — uvoz bombaža, preje itd. Pri tem je tudi omenil, da je Tosama največji izvoznik v domžalski občini in da je zelo pomemben njen uspeh na svetovnem trgu. Pri vpra-

šanju izvoza je prikazal tudi negativne strani, kajti nekatera podjetja izvažajo z namenom, da rešujejo svojo bilanco, izdelke, za katere so prikrajšane druge organizacije, ki repromateriale kupujejo pri njih. Prav tako je pomembno vprašanje družbenega planiranja. Največjo pozornost je treba posvetiti srednjeročnemu planu, kajti le-ta je osnova za odobritev neke investicije.

O obveščanju in samoupravnem komuniciranju nas je seznanil tov. Stefan Hrovat, referent za samoupravljanje in informiranje. Pri tem je povdaril, da se morajo sindikati še nadalje vključevati v delovanje sistema informiranja ter obveščanje naj bi bilo preko tedenskih ali 14-dnevnihih biltenov in na ta način bi se čimbolj neposredno približalo dogajanja v OZD delovnim ljudem. Informiranje bi moralo biti tudi od delovnih ljudi navzgor, ne bi pa smeje prevladovati informacije od zgoraj.

Predavatelja tov. Marjan Bolhar in tov. Jože Skok sta govorila o uresničevanju delovnih programov in nove organiziranosti sindikatov. Vsaka OOS mora narediti svoj delovni program in le-tega tudi uresničiti. Sodelovati mora z organi delavske kontrole in z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi v podjetju. Poverjeniki OOS, ki so tudi člani IOS naj o svojem delu poročajo v svojih enotah in obratno, o vprašanjih in problemih v svojih enotah naj razpravljajo oziroma jih rešujejo na sejah IOS.

Na tem seminarju smo torej ugotovili, da naloge sindikata niso več tiste kot so bile v preteklih obdobjih, pač pa so dosti pomembnejše, saj je sindikat poleg ostalih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov tisti, ki naj skrbi za napredek in razvoj naše samoupravne socialistične družbe.

M. Štempihar

Dobitniki nagrad za najboljše članke v TOSAMI

Kako - mladi sodelavci?

V mesecu juniju, juliju in avgustu se v našem podjetju zaposlijo dijaki, ki opravljajo počitniško prakso ali pa se samo zaposlijo med počitnicami, da si zaslužijo denar. Nekatere od njih smo vprašali o njihovem delu.

ANDREJA SEVER, doma iz Domžal, stara 15 let, pravkar končala osemletko.

Zakaj si se odločila da delaš med počitnicami?

Rabim denar za dopust.

Ali greš na dopust?

Da, na morje, na Hvar, in sicer za tri tedne.

Kje pa delaš v našem podjetju?

Od 1. 7. 1975 odkar sem v vašem podjetju delam v konfekciji.

Kako ti je všeč delo in kakšni so odnosi s sodelavkami?

Delo mi je zelo všeč. Tudi s sodelavkami se dobro razumem, saj mi poskušajo vseskozi pomagati.

S čim se ukvarjaš v prostem času?

Zelo rada plavam.

Kakšne imaš načrte za naprej?

Jeseni začnem obiskovati Poljansko gimnazijo.

Ali boš še prišla delati med počitnicami v naše podjetje?

Seveda še.

Naslednji naš sogovornik je bil:

BON JANEZ, doma iz Domžal, star 19 let, končal poklicno galanterijsko šolo.

Zakaj si se zaposlil v našem podjetju med počitnicami?

Rabim denar. V vašem podjetju sem se zaposlil med počitnicami, potem pa si bom poiskal službo, ki bo odgovarjala moji izobrazbi.

Kje delaš in kaj?

Delam v mikalnici, kjer z vozikom vozim robo.

Kakšno je tvoje počutje v našem podjetju?

V vašem podjetju se počutim zelo dobro, posebno mi je všeč dobro razumevanje s sodelavci.

Ali boš šel kaj na dopust?

Sem že bil en teden na morju.

Kako izkoristiš svoj prosti čas?

Veliko se ukvarjam s športom. Najrajši igram nogomet in košarko.

Tretji sogovornik je bil:

SILVO RIBIČ iz Krašc, star 16 let, končal šolanje na osemletki.

Zakaj si se zaposlil v našem podjetju med počitnicami?

Rabim denar.

Kje si zaposlen?

Zaposlen sem v tkalnici ovojev, kjer pobiram ovoje iz stroja.

Kakšno se ti zdi delo, ki ga opravljaš?

Delo, ki ga opravljam, mi je zelo všeč, poleg tega se zelo dobro razumem s sodelavci, saj so do mene zelo korektni.

Ali boš šel na dopust?

Ne.

Kaj počenjaš v prostem času?

V prostem času se aktivno bavim z nogometom. Igram za klub Moravče.

Kakšni so tvoji načrti za naprej?

Mislím, da se moje delo v vašem podjetju ne bo končalo s koncem počitnic. Sem že oddal prošnjo, da me sprejmete v medsebojno razmerje delavcev in tudi upam, da bom postal član vašega kolektiva.

VESNA DEŽELA, doma iz Rodice, stara 15 let, končala osemletko, je bila naslednja sogovornica.

Zakaj si se zaposlila v našem podjetju med počitnicami?

Med počitnicami imam zelo veliko prostega časa, ki sem ga želela pametno izkoristiti, poleg tega pa potrebujem denar.

Kje delaš?

Delam v oddelku filtrov, kjer pobiram filtre iz stroja.

Kako se kaj počutiš na tem delovnem mestu?

Delo mi gre dobro od rok. Tudi s sodelavkami se dobro razumem.

Ali greš na dopust?

Ne.

Kakšni so tvoji načrti za naprej?

Jeseni začnem obiskovati Bežigradsko gimnazijo.

Kateri je tvoj konjiček v prostem času?

Zelo rada se ukvarjam s športom. Posebno sta mi všeč košarka in rokomet. Z rokometom se ukvarjam aktivno.

Ali bi še želela k nam na delo med počitnicami?

Zelo rada.

Zadnja s katero smo kramljali je:

ALENKA PELAN, doma iz Vira, stara 18 let, končala 3 letnik gimnazije.

Zakaj si se zaposlila v našem podjetju med počitnicami?

V vašem podjetju delam med počitnicami letos že drugo leto. Delam zato, ker rabim denar za dopust.

Kje delaš?

Delam v nabavni službi. Delo mi je zelo všeč, ker sem se naučila dosti stvari, ki jih ne slišim v šoli. Tudi s sodelavci se dobro razumem.

Ali greš na dopust?

Seveda, za 14 dni v Savudrijo in en teden na Veliko Planino.

Kaj je tvoj hobi?

Zelo rada šivam, pletem in čitam dobre knjige.

Ali bi šla še delat med počitnicami v naše podjetje?

Še bi prišla, samo če me boste sprejeli.

Na vprašanje, kakšno malico uživajo, so vsi odgovorili, da hladno, ker imajo večjo izbiro.

Tudi z vodji oddelkov, s tovarišico Lojzko Rojc, Frenkom Cerarjem, Ivanom Cerarjem in Viljemom Dolencem, smo se razgovarjali, kaj menijo o delavcih, ki so se zaposlili med počitnicami. Vsi so bili enotnega mnenja, da so vsi pridni. Tov. Frenk Cerar pa smatra, da nagrajevanje omenjenih delavcev ni pravilno in ne preveč stimulatívno.

H. M.

TOSAMA pokrovitelj prapora

AKTIVISTOV IN BORCEV BIVŠEGA KAMNIŠKEGA OKROŽJA

V soboto, 26. 7. 1975 je bila v hali Komunalnega centra v Domžalah slavnostna seja delegatov skupščin občine Domžale in Kamnika.

Julija 1941 so se zbrali prvi obojeni aktivisti, ki so nato ustanavljali prve čete in bataljone ter brigade, ki so po 4-letni borbi ustvarili to, kar danes imamo, svobodo!

Na čast tej vstaji, 27. julija, praznujeta obe občini svoj praznik. Ta slavnostna počastitev sovпада v 30-letnico svobode in je imela zato še bolj svečano vzdušje.

Jernej Lenič, predsednik občine Domžale, je v uvodu poudaril po-

men praznovanja, pozdravil delegate obeh občin, posebno Miha Marinka, predstavnika SRS in še posebno zastopnike pobratenih mest, itd., med njimi župana neke občine iz Holandije. Predsednik občine Dolnji Milanovac je govoril o bratstvu in enotnosti vseh narodov Jugoslavije in še posebej o medsebojnem sodelovanju v gospodarstvu, kulturi in politiki.

Slavnostni govornik Franc Svetelj, predsednik občine Kamnik, je nanizal vrsto uspehov v teh 30-tih letih in tudi težave ter probleme, ki so povezani z ukrepi za izboljšanje gospodarskega stanja obeh občin, v zvezi s stabilizacijo.

Sledila je podelitev priznanj najzaslužnejšim občanom obeh občin, Domžal in Kamnika, in razvit-

je prapora aktivistov kamniškega okrožja, kateremu je pokrovitelj in tudi darovalec naša delovna organizacija.

Ob prisotnosti prvoborcev: Stana Zerovnika — Miška, Janka Urbanca — Olgo ter prvega sekretarja OF za okrožje Kamnik, tov. Marjana Zupančiča, kateremu je predal in razvil prapor bivši borec s tega območja, direktor Tosame, tov. Slavko Bajec.

Ta lepi prapor je sploh prvi v Sloveniji namenjen aktivistom in borcem, je dejal tov. Marjan, ko je izročal prapor v varstvo praporščaku in dejal, naj ta simbol boja in svobode spremlja vsa dogajanja v javnem in kulturnem življenju obeh občin.

Vso slavnost je spremljala domžalska godba, združeni pevski zbori Kamnika in Domžal pa so izvedli slavnostni recital in zapeli nekaj borbenih pesmi.

Jur Vulkan

4. julij - naš praznik

To je del našega življenja, to je naš svet, to nam je dala revolucija. To je 4. julij — praznik nas, ki smo prehiteli smrt in spomin tistih, ki so v temelje naše nove družbe položili svoja življenja. To je svetla tradicija, katera naj kaže pot novim generacijam, ko bodo ob spominu na legendarne vojne dneve in leta, ko se je kovala naša svoboda ob krvi in znoju, mrazu, lakoti in trpljenju in pri obnovi domovine vtisnila kot veličasten pečat v narod, da bo v bodoče znal ceniti in braniti pridobitve zgrajene na tolikih življenjih.

Prav to so temelji 4. julija — praznika borcev in vseh tistih, kateri spoštujejo in cenijo to veliko na trpljenju naroda zgrajeno svobodo.

Organizacija Zveze borcev v TOSAMI vsako leto priredi praznovanje na različnih krajih, da se tako ob spominih in razgovorih zopet približamo času v letih 1941-1945.

Za letošnji 4. julij smo se peljali v sosednjo republiko Hrvatsko in to v Stubice in od tam v Kumrovec. Ta izlet je bil v resnici enkratni, saj smo ob ogledu muzeja in spomeniku Matija Gubcu v Stubicah lahko razumeli zgodovino kmečkih uporov leta 1573. V nekaj km odaljenem Kumrovcu smo si ogledali veličasten dom spominov in borbe, kjer pa so ravno zborovali rezervni oficirji iz vse Jugoslavije.

Sončno vreme je ta praznik še polepšalo in razpoloženje se je z

ure v uro stopnjevalo. Vsi smo ob večeru zadovoljni odhajali domov in smo vprek izražali hvaležnost samoupravnim organom, da je s svoje strani omogočilo to edinstveno praznovanje.

I. K.

Oktet »TOSAMA«

Tudi sezona 1974-75 je bila za oktet TOSAMA zelo razgibana. Najprej smo s pesmijo razveselili naše upokojence ob priliki sprejema in skromne pogostitve na Trojanah.

Njihovi srečni obrazi, sodelovanje pri petju in neprestane želje: dajte, še tisto! so nam bili močna spodbuda za nadaljnje delo.

Sodelovali smo na osrednji pro-

slavi naše tovarne ob 30. obletnici osvoboditve, združeno s podelitvijo priznanj jubilentom za 10, 20, in 30 letno zvestobo našemu podjetju. Zopet smo bili toplo sprejeti pri poslušalcih, naših sodelavcih.

ležujemo. Letošnji prireditelji dneva narodnih noš in običajev so nas povabili k sodelovanju. Prav radi smo se odzvali vabilu, naprosili našega Pavleta, da nas je s svojim konjičkom popeljal v sprevedu k

teta, ki nas je tudi strokovno izpopolnjeval.

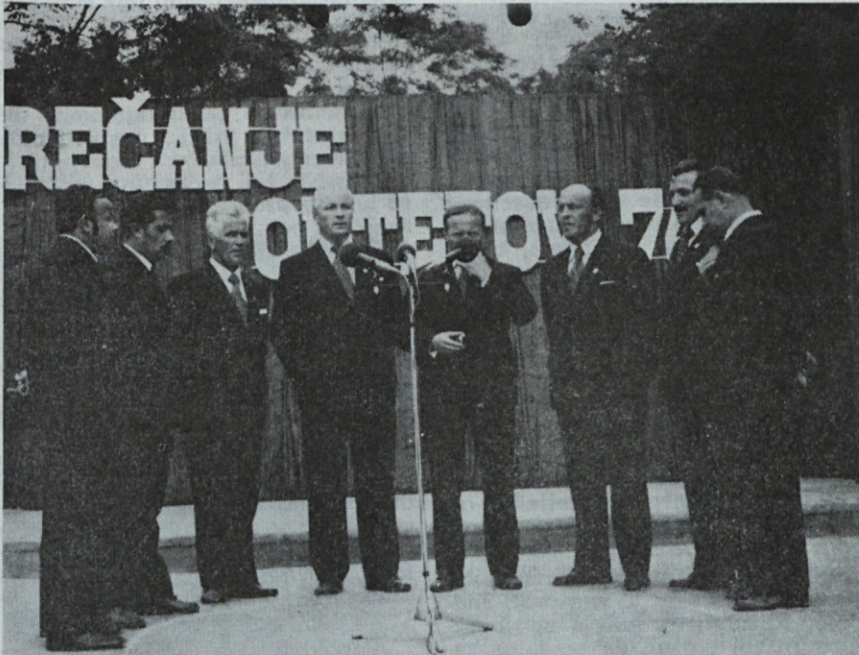
Čeprav je bilo letošnje »Srečanje« krajše kot lansko, je vendar potekalo v zelo prijetnem vzdušju. Vsi okteti smo se zbrali v nedeljo, 29. 6. ob 8.30 uri v Šentjernej. Na trgu je imela godba iz Straže pri Novem mestu svoj slavnostni koncert. Po koncertu smo imeli skupno vajo za tri skupne pesmi: Pesem o Titu, Komandant Stane, Internacionala. Peli smo pod taktirko Rada Simonitija.

Po končani vaji smo odšli na skupno kosilo, kjer smo veselo pokramljali z znanci »Srečanja 1974.« Ob 14. uri smo v povorki krenili na prireditveni prostor, kjer je vse navzoče pozdravil Bogdan Osolnik, ki je v svojem govoru lepo povedal, kako je pesem spodbujala partizane, pesem, ki je sestavni del narodne kulture, pa narod tudi ohranja. Nato je vsak oktet zapel po eno pesem in na koncu so po lepi Dolenjski mogočno zadonele iz 256 grl vse tri borbene pesmi. Tudi dirigent je bil z nami zadovoljen, kar smo mu lahko brali z obraza že med samim predvajanjem pesmi.

Prav zadovoljni in srečni smo se vračali v nevihtni noči domov, saj je za varno vožnjo poskrbel naš Vencelj.

Ob koncu izrekamo iskreno zahvalo našemu podjetju, predvsem vodstvu, samoupravnim organom in sindikatu za vso pomoč, ki so nam jo vedno pripravljene nuditi. Mislim, da smo z našimi javnimi nastopi ter petjem v tovarni in pri pogrebi opravičili naš obstoj.

AVGUST POTOČNIK

Prav posebno pa smo bili veseli vabila ZKPO občine Domžale za sodelovanje na reviji pevskih zborov v Moravčah. Da ne bi osramotili imena, ki ga nosimo, smo pridno še dodatno vadili in pesmi dostojno odpeli.

Prav taki javni nastopi predstavljajo za nas določen cilj, ki mu potem žrtvujemo ure in ure na vajah, katerih se vsi zelo redno ude-

Jamarskemu domu, kjer smo potem zapeli nekaj pesmi v programu.

Naš največji cilj pa je sodelovanje na Srečanju oktetov v Šentjernej. Tudi letos so nas prireditelji, novomeška kulturna skupnost, povabili na srečanje. Z veseljem smo se učili pesmi, ki smo jih tam zapeli; za pomoč smo zaprosili tov. Petra Čereta, člana Slovenskega ok-

Hladitev v vročih dneh

OSVEŽILNA PIJAČA NA DELOVNEM MESTU

Sredi letošnjega poletja je bila vpeljana za poletni čas novost v zvezi z nakupom osvežilnih pijač med delovnim časom. Zaposleni po proizvodnih oddelkih si lahko kupijo v tem času osvežilne pijače kar na delovnem mestu, oziroma v tistem prostoru, kjer delajo. S takim načinom ponudbe pijač, katerih potrošnja je zlasti v vročih dneh velika, je vsem, ki se želijo osvežiti med delom, omogočen nakup, ne da bi bilo treba zato stalno odhajati v morebiti celo nekoliko oddaljeno in v tistem času zaprto okrepčevalnico. Po drugi strani pa naj bi neposredna prodaja zmanjšala izgubo delovnega ča-

sa zaradi zapuščanja dela na delovnem mestu in pripomogla k večjemu redu v posameznih delovnih prostorih. V oddelkih, zlasti tistih, kjer je vročina večja, so se namreč že v pozni pomladi začele kar kopičiti izpraznjene steklenice različnih sokov oziroma mineralnih vod. Kljub temu, da z razvažanjem osvežilnih pijač določenega asortimana ni mogoče zadovoljiti vsem željam, pa se zdi, da so vsi, ki jim je bil nakup omogočen, to novost ugodno sprejeli.

Za razvoz in prodajo sta bila izbrana dijaka na počitniškem delu (najprej v deljenem delovnem času samo eden). Eden izmed njiju je Anderj Homar, ki je v pogovoru, ki je tekel v zvezi s prodajo, menil, da so ljudje po njegovem s ponudbo kar zadovoljni, čeprav se

včasih kdo izmed njih z njim tudi kaj »poheca«. Sicer pa pravi, da kupujejo osvežilne pijače tako ženske kot moški in med njimi ni razlike, razen pri nečem; precejšnji del ženskega sveta v TOSAMI ga namreč vedno znova sprašuje, zakaj ne razvaža tudi tako priljubljene »kavice«.

F. V.

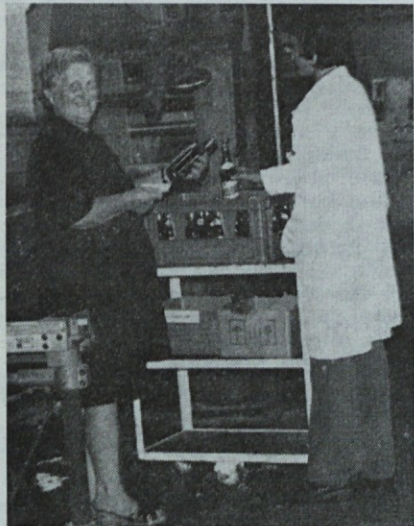
Verjetno vas bodo zanimali tudi količinski podatki o prodaji napitkov, ki so vam na razpolago v teh vročih poletnih dneh. Takoj na začetku smo na to delovno mesto sprejeli enega praktikanta, ki je prodajal napitke od 9. ure dopoldan do 17. ure popoldan. Kaj kmalu pa se je pokazalo, da ta urnik ni ravno najboljši. Tako smo na to delovno mesto sprejeli še enega

HLADITEV V VROČIH DNEH

praktikanta in s tem rešili problem tako, da so delavci na obeh izmenah preskrbljeni z napitki v celoti.

Prav gotovò pa so zanimivi količinski podatki, ki povedo, kako ste delavci v tovarni sprejeli ta način oskrbovanja z različnimi napitki.

Pri organizaciji oziroma pri odločitvi tega načina nam je pomenil največji problem skladišče, ki nam v okrepčevalnici zadostuje le za shranjevanje najnujnejših artiklov.

Zaradi tega smo se odločili za nabavo napitkov v DP embalaži, ki za svojo zalogo porabi prav gotovo mnogo manj prostora kot pa ostala embalaža podobnih napitkov.

Upamo, da ste z izborom sokov in pa ostalim zadovoljni. Vse kaže, da ta način prodaje oz. oskrbovanja delavcev z napitki na njihovem delovnem mestu ne bi smeli opustiti; nasprotno, odločiti bi se morali tudi v kasnejših dneh le s to razliko, da bi nudili tople napitke.

Da se je ta način posrečil nam povedo številke o celodnevni prodaji napitkov, ki se prodajo v precej velikih količinah in sicer oba praktikanta dnevno prodata za približno 1500 do 1800 din napitkov.

Sokov v DP embalaži se proda približno 600 do 700 kom., poleg tega še kakih 80 do 100 l radenske vode, nekaj manj pa kokte, jupija in mleka, katerega nudimo zaradi maihnih zalog le občasno.

Prepričani smo, da ste z omenjenim in pa s praktikantom, ki vas vsakodnevno obiskujeta, zadovoljni.

Ob tej priliki bi vas radi tudi obvestili o slabem ravnanju z embalažo — steklenicami. Vsekakor bo potrebno embalažo kokte, jupija, radenske vode posvetiti malo več pozornosti, saj primanjkljaj steklenic od omenjenih napitkov ni majhen, temu primerni pa so tudi obračuni podjetij za embalažo, ki nam te vrste pijač dostavljajo.

Kako smo letovali v VRSARJU

»Kam pa letos na dopust?« se ponavadi sprašujemo sodelavci.

»V Vrsarju smo se odločili preživeti teden dni«, pravim. »Oh, krasno!« »Tam vam bo pa resnično vroče«, so se glasili prigovori.

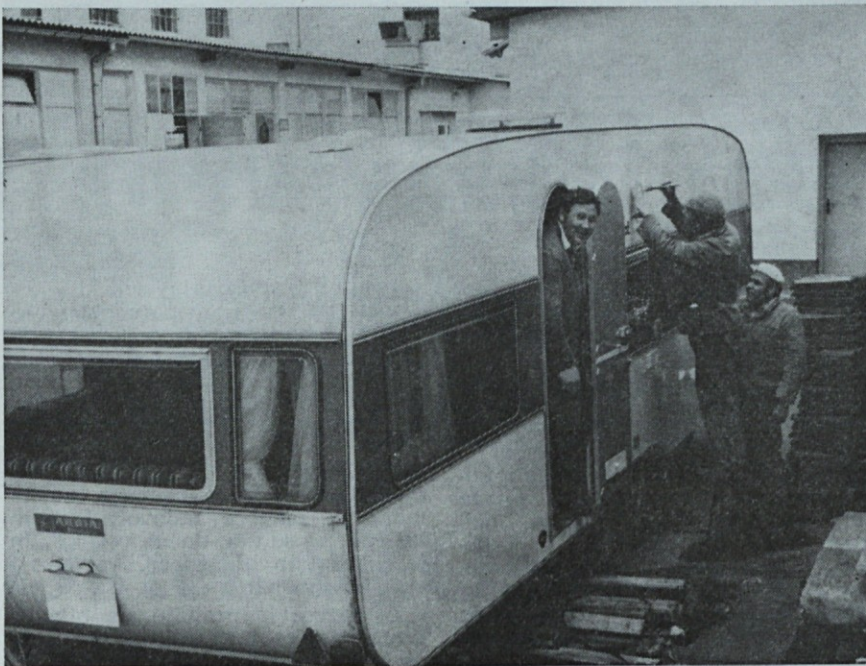
»No, končno gremo zato na morje, da si pregrejemo telesa«, sem nekoliko tolažila sama sebe in bila v mislih strašansko radovedna, kakšno je to naše novo naselje 3 camp prikolic. Da so te udobne in privlačne, sem se prepričala, ko so stale na dvorišču tovarne, samo njihov izgled ob morju me je vseeno mikal.

Prišel je tisti nervozni dan, katerega se pomalo kar bojimo. V jutranjih urah smo krenili na pot s težko otovorjenim avtom, ker smo nameravali dopust podaljšati pod šotorom.

S prijetnim občutkom smo se z zadnjimi pogledi poslavljali od Domžal, ki so tonile v jutranji megli.

Na cesti je mrgolelo avtomobilov. Dolga kača se je vila proti Jadranu. Razumljivo, začela se je sezona in zdi se mi, da bo letos za beležen izreden obisk tujih turistov.

Sonce se je s svojimi žarki upiralo v »pločevinaste škatle« in nas pričelo truditi. Ob tem sem bila z mislimi večkrat v hladnih valovih morja in postajalo mi je prijetnejše!

Zavili smo na cesto, ki pelje v Buje, čeprav smo pozneje ugotovili, da bi bilo bolje peljati se po, nam že znani poti, do Novigrada, preko Poreča, v Vrsar. Ob lepi pa-

norami naše Istre, naokoli je posejanih mnogo zelenih otočkov, smo se bližali cilju. Na recepciji avtokampa so nam vljudno izročili ključke prikolic in nam pokazali naše naselje.

Peljemo se po asfaltiranih ulicah, ki tečejo med postavljenimi prikolicami. »Tu?« me vprašajo moji. »Na tej brezmejni vročini?« se hočejo prepričati ko jim z zadržanostjo prikimavam.

Pingvin, Tjuljenj, Mrož, to so imena naših prikolic. »Srečne živalce«, si mislim, »ve se gotovo ne potite!«

Poskačemo iz razgretih avtomobilov, utirajoč si znojne kaplje, s sušo v grlu in slabostjo v želodcu.

»Krasno!« Vzkliknemo skoraj hkrati. »Sonca nam res ne bo manjkalo!« V ključavnici je škrtalo in se nekaj obračalo, le odpreti se ni dalo. Po nekaj minutah nam le uspe, in neznosna vročina je butnila iz prikolice. Odpremo okna in vrata, odnesemo sedežno garnituro na senčno stran in se predamo počitku.

Popoldne se odpravimo na »raziskovanje« plaže, trgovine, sanitarij in okolice sploh.

Okoli nas je na stotine šotorov in prikolic. Ugotavljamo, da so skoraj sami inozemci. V morju je zasidranih na desetine motornih čolnov in jadrnic, ki ob ugodnem vetru neprestano krožijo po modri

morski gladini in dajejo okolici še večjo privlačnost.

Trgovina je dobro založena, le z nekoliko višjimi cenami. Poleg je kiosk z različnimi časopisi. Plaža je

KAKO SMO LETOVALI V VRSARJU!

v večini »divja«, torej neurejena, en del je lepo urejen in primeren predvsem za majhne otroke. Tuši, iz katerih vode ne zmanjka, so postavljeni ob obali in po campu.

Obljubljenih sanitarij v bližini naših prikolic, žal, letos, ni bilo mogoče urediti, so nam razlagali. Zatorej bomo letos hodili malo dalje na nujna opravila, pa nič zato, saj smo itak po ves dan v morju...

Po vseh teh ogledih, smo se spravili v kopalke in poskakali v vodo. Svetujem vam (koga bo za-

nesla pot v Funtano), da ne skače na noge, lahko vas kakšen »ježek« poboja s svojimi bodicami.

Voda je topla in čista. Naokrog je polno otočkov, do katerih zlahka priplavaš in si osončiš tudi tisti del telesa, ki ga skrbno čuvamo pod kopalniki.

Do večera se prikolica dodobra ohladi, torej ves dan smo preživeli ob morju ob obilni malici, seveda je bil zajtrk tudi kaloričen.

Ob večerih posedamo pred »našim domom«, kramljamo s sosedi, popijemo kakšen kozarček Merlota, nato pa prijetno utrujeni ležemo. Za mlade in tiste mlade po srcu tudi, je poskrbljeno, da se zavrtijo ob zvokih moderne glasbe v bližnji restavraciji. Pa verjamite, da ti v tistem tednu počitka še na misel ne pride, vsaj meni in ostalim ni.

Otroci si kaj kmalu poiščejo sebi primerno družbo otrok, saj je sosedov na levi in desni strani dovolj, — Slovencev, Slavoncev in drugih narodnosti.

Dan je enak dnevu in bi veljalo do konca letovanja, če nas ne bi obiskali naši monterji. Da, monterji, to so sodelavci iz Tosame, ki so nam prinesli platneno streho za pred prikolico in streho iz ločja nad prikolico, in moram priznati, da te strehe zadržujejo precej vročine.

Senco streh smo uživali cela dva dneva! »Bolje kot nič,« boste rekli!

Res je, to smo tudi sami ugotovili.

Da bo okolica še prijetnejša, pa ne za nas, za tiste, ki bodo letovali čez mesec dni, je bilo treba posejati travo.

Možje iz vseh treh prikolic so se dela lotili popoldne, ker našim delavcem iz tovarne to ni uspelo. Zemljo so zrahljali, jo očistili kamnja in zasejali travo. Dodobra so jo zalivali vse dni in na koncu napisali »opozorilo« našim »naslednikom«, naj jo skrbno »vzgajajo«.

Naslednje leto nameravamo s seboj vzeti nekaj več kmetijskega

orodja, ker ne vemo, kakšno kmetovanje nas čaka!

Lahko ste ugotovili, da je teden dni ob tako pestrem življenju kaj hitro minil. V knjigo gostov, ki je na razpolago v vsaki prikolici, smo kljub vsemu napisali: »Preživeli smo prijeten dopust, se naučili sonca in tople morske vode in z lepimi spomini zapuščamo naše novo letoviško domovanje v Vrsarju!«

Je že tako, da se ti v spomin vtisne le tisto najlepše!

Suha Krajina 1975

Dne 28. 7. 1975 je ZSMS občine Domžale organizirala delovno akcijo v Suhi Krajini, katere se je udeležilo 26 mladincev iz vseh podjetij.

Tam smo se pridružili redni delovni brigadi, katere namen je omogočiti prebivalstvu pitno vodo, kajti ta predel je brez vode in ima eno samo reko, pa še ta ponikne. Zato hodijo po vodo tudi do 30 km daleč. Vas sestavlja nekaj hiš, ki so razmetane sem ter tja. Preživljajo se s kmetijstvom, ki pa je precej borno, saj je zemlje zelo malo.

V tabor smo prišli ob 10. uri. Dobili smo orodje, krampe in lopate in se lotili dela. Kanal za vodo od je globok 1,30 m in širok 80 cm, globlje pa so skale, tako da morajo precej minirati. Pot nam je curkoma lil s čel, saj je sonce neusmiljeno pripekalo. Delali smo do 2. ure potem smo odšli na kosilo. Hrana je preprosta, vendar zelo

okusna. Po kosilu pa smo šli spet delat do 5. ure popoldne. Vrnili smo se v tabor, kjer smo se začeli pripravljati za odhod, kajti čakala nas je dolga pot do doma.

Tabor je postavljen v osnovni šoli Hinje. Tam imajo brigadirji jedilnico, kuhinjo in prostore za razvedrilo. Okoli poslopja so postavljene IMV počitniške prikolice. Brigadirji vstajajo ob 4. uri zjutraj, potem imajo zajtrk nato pa delajo do 2. ure. Popoldne igrajo nogomet, odbojko, badminton ali pa šah. Zvečer se zberejo ob tabornem ognju in imajo kulturne programe (recitiranje, petje itd.). Njihov dan se konča ob 22. uri, ko nad tabor leže mir in tišina.

Brigadirji bodo naredili do konca avgusta 10 km vodovoda. Čeprav to še zdaleč ni dovolj, bodo s tem precej pomagali ljudem, ki aktivno sami ne sodelujejo, iz zaostalosti in jim približali pitno vodo.

A. M.

KADROVSKE VESTI

Od 12. avgusta do 11. septembra praznujejo rojstni dan:

Konfekcija

6. 9. Ferlič Cilka, 31. 8. Grčar Iva, 9. 9. Urbanija Irena, 25. 8. Vehovec Zinka, 5. 9. Stupica Franc, 21. 8. Pišek Nada, 5. 9. Černivec Vesna, 26. 8. Zmrzlikar Milka, 29. 8. Lavrič Millka, 13. 8. Marinček Marija.

Mikalnica

16. 8. Prvinšek Ivan, 17. 8. Burja Marija, 15. 8. Cerar Marta, 27. 8. Cerar Francka, 25. 8. Gaberšek Slavka, 27. 8. Kranjc Olga, 17. 8. Morela Milka, 8. 9. Murič Rozi, 14.

8. Pirnat Ivanka, 7. 9. Toman Dani, 26. 8. Arnuš Marija.

Belilnica

9. 9. Pele Marjan, 16. 8. Udovč Avgust, 5. 9. Planinc Peter, 15. 8. Sevšek Jernej, 30. 8. Bizilj Franc.

Filtrir:

8. 9. Kosmač Francka, 4. 9. Kump Milka, 6. 9. Vollmajer Marinka, 1. 9. Poljanšek Marija, 26. 8. Vodnjav Jakob.

Tkalnica ovojev

5. 9. Kerč Jože, 6. 9. Vrenjak Mimi, 24. 8. Lavrič Francka, 28. 8. Černivec Milka, 24. 8. Brenčič Marija, 15. 8. Strukelj Silva, 12. 8. Ana Gajič.

		SILEN VIHAR	KASTORJEV BRAT	SAMILO	BARYNA KOVINA	PRITOK TIBERE			
PRAGOZD. PREBIVALEC							JUGOSLOV. OTOK	ALBERT EINSTEIN	URUQUAJ
SLOV. IGRALKA ŠPELA								UČENJE	
PROSTOR ZA VOZOVE. VEČPLAST. SISTEM								RUDARSKA POSODA	
PAPIN DENIS		ŠAHOVSKI VELEMOJST.							KISIK OSEBAKI POSVOJI
GRŠKA ČRKA		IGRALKA ZUPANC			NIKALNICA MATI BOGOV			POSEBNA BOLEZEN. OBLIKA	
KITAJSKO MESTO				DUŠEVNI PRETRES				ŽENSKO IME	LOTERIJA
				KALCIJ					
DINJI ZAJEC					ONEILL EUGENE		RIMSKA ŠT. 100	SLOVNIČNI POJEM	OKOLIŠ
					BELQUA				
OSMIJ		POLOTOK V AMERIKI						PAVESE	CESARE
		OZNAKA ZA BOLNICO						LUKSEMBURG	
TOVARNA V ŠK. LOKI			NOČNO ZABAVIŠČE	IN TAKO BALJE			PREDNIKI NA NAŠEM OZEMLJU		
VEZNIK		BISMUT					18. IN 4. ČRKA	AMPER	TRSTENJAK ANTON
		KAZALNI ZAINEK						HEPHET	
DEL IZREČENE MISLI							OKRASNA SREDOK. RASTLINA		
SOZVOK									

Avtomatska tkalnica

26. 8. Potočnik Avgust, 20. 8. Korošec Francka, 18. 8. Prisljan Kristina.

Pripravljalnica

30. 8. Mihelčič Ivan, 25. 8. Rode Janez, 28. 8. Arnuš Rozka, 26. 8. Peterka Marija, 29. 8. Lavrič Milka.

Komercialni sektor

29. 8. Pižmoth Janez, 15. 8. Aleš Marija, 22. 8. Stojanovski Trajan.

Splošno kadrovski sektor

13. 8. Ocvirk Valentina, 9. 9. Jerin Miha, 26. 8. Zalokar Janez.

Tehnični sektor

5. 9. Drčar Marta.

Ekonomsko planski sektor:

14. 8. Zajc Silva.

Finančni sektor

1. 9. Mavrin Slavica, 10. 9. Obradovič Jelka.

Vzdrževalna služba

9. 9. Stane Tomažič.

Mehanična delavnica

2. 9. Videmšek Andrej, 2. 9. Pivec Peter.

Mizarska delavnica

30. 8. Dolinšek Jože. Ob praznovanju vsem iskrene čestitke!

Poročila se je:

Hafner Olga, poročena Pavovec.

Rodili so se:

Šuštar Pavli — sin
Stante Ani — sin.
Malčkom želimo uspešno rast, staršem pa iskreno čestitamo!

V mesecu juliju, oz. avgustu, sta sporazumno, po sklepu OMR-ja zapustila podjetje:

- Dorič Majda — telefonistka,
- Kuzmanovski Vasko — trgovski zastopnik za Makedonijo.

V avgustu mesecu so sklenili redno delovno razmerje sledeči delavci:

- Rokavec Valentina, konfektionerka,
- Zupan Mihaela, konficionerka,

- Hribar Jožica, pripravnik v kemijskem laboratoriju,
- Hribar Neli, pripravnik v prodaji,
- Cerar Marjan, vajenec strojno-ključavničarske stroke.

B. V.

Izdaja: Tovarna sanitetnega materiala Domžale.

Urejuje uredniški odbor: Vladka Berlec, Janez Drolc — 1000 sindikat, Marjan Hafner, Janja Vidergar, Francka Kerč — Blagajna, Karol Strehar, Stane Tomažič MA Tosama, Marjan Strukelj, Jurij Vulkan, Slavko Bajec, Tone Stare-fotograf.

Odgovorni urednik: Dušan Borštinar.

Naklada: 1000 izvodov

Tisk: »Papirkonfekcija« Krško